

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Nieuwegein
Stadsplein 1
3431 LZ NIEUWEGEIN

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	0639632192
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	jeroen.van.dam@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-12984	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Jeroen van Dam	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo over 2022-2023 luidt 'voldoet deels'. Het oordeel is lager dan het oordeel 'voldoet' uit de vorige beoordeling. De redenen hiervan zijn met name dat onvoldoende is gewerkt aan de verbeterpunten van de vorige beoordeling en u nog steeds werkt met het verlengde en verouderde VTH-beleid 2015-2018. Tijdens het verificatiegesprek op 24 november 2023 heeft u aangegeven dat u aan de slag bent gegaan met het ontwikkelen van nieuw VTH-beleid voor de thuishaken en dat u ernaar streeft deze in maart 2024 vast te stellen. Op basis van dit gesprek hebben wij er vertrouwen in dat u bij het formuleren van het nieuwe VTH-beleid de genoemde verbeterpunten ter harte neemt. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en

Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet' beoordeeld. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Zoals aangegeven in de vorige beoordelingsbrief, valt u deze beoordelingsronde onder het reguliere toezichtregime vanwege het aantal verbeterpunten en het verouderde VTH-beleid. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 23 november 2023 een gesprek gevoerd met de afdelingshoofd Toezicht, Veiligheid & Leefbaarheid, een beleidsadviseur VTL en een Wabo-coördinator van de gemeente. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

Op 5 februari 2019 heeft u het VTH-beleid 2015-2018 verlengd tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de vorige beoordelingsbrief hebben wij aangegeven dat de verlenging van verouderd beleid tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet in toenemende mate op gespannen voet komt te staan met de wettelijke eisen doordat de inwerkingtreding van de Omgevingswet meerdere keren is uitgesteld. Doordat uw VTH-beleid 2015-2018 is gebaseerd op een risicoanalyse uit 2014/2015 en een periodieke beleidsevaluatie niet recent is uitgevoerd, is dit beleid niet meer actueel te noemen, zoals u zelf ook concludeert in het uitvoeringsprogramma.

De belangrijkste verbeterpunten zijn het actualiseren van het VTH-beleid (onder de Omgevingswet een Uitvoerings- en Handhavingsstrategie genaamd) naar aanleiding van een periodieke beleidsevaluatie, het formuleren van concrete en meetbare doelen (SMART) op basis van een actuele risicoanalyse en prioriteitstelling en het evalueren van de kwaliteitscriteria voor de gemeentelijke organisatie en de RUD Utrecht (RUD). Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage bij deze brief.

Wat het jaarverslag en uitvoeringsprogramma betreft, stellen wij in positief opzicht vast dat u in de evaluatie van de uitgevoerde activiteiten in 2022 zeer grondig en uitvoerig te werk bent gegaan. Ook positief is de gedetailleerde urenraming per taakveld en activiteit. Wel constateren wij wederom dat u het jaarverslag en uitvoeringsprogramma zodanig laat vaststelt dat u driekwart jaar niet volgens een (door u vastgesteld) uitvoeringsprogramma heeft gewerkt. Door deze stukken zodanig laat vast te stellen is bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk. Door het uitvoeringsprogramma te laat vast te stellen is niet mogelijk om in de begroting de personele en financiële middelen te vragen die nodig zijn om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Het is daarom raadzaam om de BIG-8-cyclus aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.

Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 8 maart 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de RUD uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

In het uitvoeringsprogramma 2023 staat dat uw medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria, maar dit wordt niet onderbouwd. In de beoordelingsbrief over 2021-2022 hebben wij ook al aangegeven dat wij geen evaluatieverslag over de naleving van de kwaliteitscriteria door uw gemeentelijke organisatie hebben aangetroffen. De onderbouwing dat uw medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria, troffen wij toen ook niet aan in de stukken.

Verder staat in het uitvoeringsprogramma 2023 dat u in het kader van het opstellen van het nieuwe VTH-beleid gaat evalueren in hoeverre uw organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria. Het is goed om dat te doen, maar het is belangrijk dat de evaluatie jaarlijks wordt herhaald. Bij het jaarverslag van de RUD is weliswaar een evaluatie van de naleving van de kwaliteitscriteria door de RUD gevoegd (bijlage 3), maar het is niet duidelijk wanneer deze evaluatie is uitgevoerd. Wij wijzen u erop dat de RUD sinds 2019 aangeeft voor de specialistische deskundigheidsgebieden deels niet meer aan de kwaliteitscriteria te voldoen als gevolg van vertrekkende medewerkers. De RUD geeft aan dat dit de komende jaren des te meer een aandachtspunt wordt nu een aantal medewerkers hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en opvolging geborgd moet worden.

Wij verzoeken u daarom nogmaals dringend jaarlijks een volledige evaluatie uit te voeren van zowel de gemeentelijke organisatie als de RUD en hierover met een heldere onderbouwing te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de RUD voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld luidt dat uw taakuitvoering ‘voldoet’. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan een Welstands- en Monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht at deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente als “voldoet deels” is beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde ook onder het reguliere toezichtregime. Dit betekent dat wij de toezichtinformatie volgend jaar, waaronder nieuw VTH-beleid, inhoudelijk gaan beoordelen.

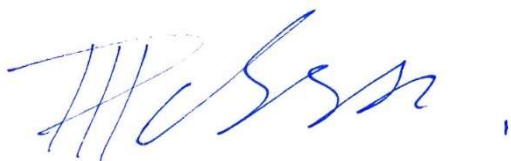
Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. Wij attenderen u erop dat op 1 januari 2024 een gewijzigde IBT-verordening in werking treedt. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.P. van Essen', with a small comma at the end.

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer een periodieke beleidsevaluatie uit. Stel deze vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen. Daarnaast dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling. Ten slotte dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de afspraken met andere bestuursorganen en organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.*
2. Stel het jaarverslag voortaan eerder vast, zodat bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe jaar rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag. *Toelichting: Een tijdige vaststelling is voor een goede taakuitvoering en doorlopen van de BIG-8 cyclus essentieel. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus in de toekomst aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.*

Strategisch beleid

3. Actualiseer de risicoanalyse en omgevingsanalyse voor RO en Bouw. *Toelichting: Een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse is essentieel om binnen het gemeentelijk grondgebied inzichtelijk te hebben wat de grootse bestaande risico's zijn op het gebied van RO en Bouw. Aan de hand van de grootse risico's kunnen prioriteiten worden bepaald voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.*
4. Actualiseer het VTH-Beleid voor RO en Bouw.
5. Formuleer in het beleid heldere en meetbare doelen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten, zoals beschreven onder punt 3. Stel het geactualiseerde beleid vast en stuur dit ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: Om goed te kunnen monitoren en te evalueren is het van belang dat de doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties) geformuleerd zijn.*

Programma en organisatie

6. Stel het uitvoeringsprogramma voortaan tijdig vast zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. Van belang is dat bij het schrijven van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.
7. Maak in het (nieuwe) VTH-beleid inzichtelijk welke afspraken door de gemeente Nieuwegein zijn gemaakt met de andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving, over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden.

Vorbereiding, Uitvoering en Monitoring.

8. Evalueer jaarlijks in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de eigen gemeentelijke organisatie én de omgevingsdienst.
9. Draag zorg voor tijdige vaststelling van het Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving en het gecombineerde jaarverslag/uitvoeringsprogramma VTH. De vaststelling van het uitvoeringsprogramma moet voor aanvang van het nieuwe jaar gebeuren.
10. Geef in de jaarlijkse evaluatie inzicht in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan de gestelde doelen.